

TÜTED 3. GENEL KURULU TOPLANDI

Yeni bir çalışma dönemi başlarken

İki yıllık yeni bir çalışma dönemine girdik. Şube ve Merkez Genel Kurullarımızın, 3. Teknik Eleman Kurultayının yer aldığı son aylarda sorunlarımız, bu sorunlara yaklaşım biçimleri, getirdiğimiz çözüm önerileri üzerinde ve bunlar kadar geneldeki görüşlerimiz üzerinde tartıştık. Bir demokratik kitle örgütü olan TÜTED'in geneldeki görüşleri birbirinden farklı kişileri çatısının altında toplaması doğal. Bu kişilerin tartışmaları doğal, hatta yararlı. Bu tür bir örgütte yapılabilecekler açısından en doğruya yaklaşabilmek için yararlı. Doğal olmayanı, yararlı olmayanı tartışmanın zaman zaman Dernek dışına taşırılması, zaman zaman kişisel karalamaya indirgenmesi idi. Bu verimsiz aşamalardan tarafların elbirliği ile çabuk geçilmesi, tartışma düzeyinin yükseltilmesi ise TÜTED için bir sağlık işaretiydi. TÜTED'in bazı yanlışların üstesinden gelinebilecek bir düzeye eriştiğinin işaretiydi.

Görüldü ki; faşizme ve emperyalizme karşılıklı birleşenlerin, çalışanların tüm sorunlarının kesin çözüme kavuşturulabilmesinin başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerden yana bir iktidarın kurulması noktasından geçtiğinde birleşenlerin yürünecek yol konusunda geneldeki farklı yaklaşımları demokratik kitle örgütlerinde de en azından farklı çalışma anlayışları, farklı örgütsel işlev anlayışları biçiminde yansımaktadır. Ama bu farklı yansımalar karşın yine görüldü ki; tüm ilericilerin, yurtseverlerin, demokratların bir demokratik kitle örgütünde birleşebilecekleri ilkeler vardır, birleşebilecekleri, doğru olarak kabul edebilecekleri bir çalışma biçimi vardır. Nedir bu ilkeler ve doğru çalışma biçimi:

- Vereceğimiz mücadelede kitlemizin somut sorunlarından onların demokratik, ekonomik taleplerinden kaynaklanacağız.

- Bunu yaparken sorunlarımızın çözüm yolunun siyasi çözümlerden soyutlanamayacağı bilincini kitlemize götüreceğiz.

- Kitlemizin ekonomik, demokratik haklarını alma mücadelesini ülkemizde verilmekte olan demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinden soyutlamayacağız ve tırmanan faşizmi geriletmenin yolunun kitlesel eylemlerden geçtiğini bilerek kitlemizi daha geniş ölçeklerde, daha bir etkinlikle geneldeki bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katacağız.

- Bizim sorunlarımızın da ancak bir parçası olduğu ülkemiz sorunlarının nihai ve gerçek çözümünün işi sınıfı hareketine ve onun eksenini etrafında verilmekte olan demokrasi ve bağımsızlık mücadelesine tabi olduğunu kitlemizde bilince çıkaracağız. Vereceğimiz mücadele bu anlamda, başta işçi sınıfı olmak üzere ve onun eksenini etrafında tüm demokratik güçlerce verilmekte olan demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin bütünselliği içinde yer alacaktır. Bu bütünlük içinde gündemimizdeki görev; tüm demokratik güçlerle omuz omuza, kazanılmış olan demokratik mevzileri savunmak, demokrasinin sınırlarını sonuna dek genişletmek olacaktır. Bunu yaparken de bu mücadelelerin, nihai hedefe yönelik bir aşama olarak demokratik hak ve özgürlüklerden yana, işçi sınıfından ve tüm emekçi halktan yana bir iktidarın kurulmasını gözetmek zorunda olduğunu akıldan çıkarmayacağız.

- Bu mücadelelerde örgütümüzün bir parti gibi davranmak durumunda olmadığını bileceğiz; parti gibi davranmamayı da sınıfsal yaklaşımları gözetilmeksizin her partiye getirdikleri öneriler karşısında alınacak tavır açısından aynı uzaklıkta kalınacaktır biçiminde anlamayacağız. Partilerin sorunlarımız ve sorunlarımızın doğrudan bağımlı bulunduğu ülkemiz sorunları için önerdikleri çözümler konusunda duyarlı olacağız, hangi önerinin ve bu önerinin hangi izleyicisinin bizi nihai hedefe ulaştırıcı olduğunu gözleyeceğiz ve ona göre tavır alacağız.

- Bu yaklaşımlar dizisi içinde, tüm teknik elemanların TÜTED çatısı altında toplanmalarını sağlama mücadelesini vereceğiz, birlikteliklerini sağlama mücadelesini vereceğiz, bu süreç içinde işlev farklılıklarını unutmadan tüm teknik eleman örgütleriyle diyalog kuracağız, örgütsel birlikteliği kuracağız. Tüm bunları sağlayabilme olanağının da, yine bu yaklaşımlar dizisini esas alan somut eylem programları etrafında bulunabileceğinin bilincinde olacağız.

Son aylardaki tartışmalarımızın ışığında Genel Kurullarımızın bize çizdiği yol budur. İki yıllık çalışma dönemimizde bu yolda yürüyeceğiz.

Başarı tüm TÜTED üyelerinin olacaktır.

TÜTED Genel Merkezinin 3. Olağan Genel Kurulu, çeşitli şube ve temsilciliklerden gelen delegelerin katılımıyla 19-20 Haziran günleri, Ankara'da toplanmış. Turhan Tuna'nın genel kurul başkanlığına getirildiği başkanlık divanı seçimlerinden sonra Yönetim Kurulu adına Genel Başkan Osman Aybers yaptığı açış konuşmasında, "sermayenin içinde bulunduğu kaçınılmaz çıkmazdan kurtulabilmek için seçtiği, baskı, kıyım ve terör uygulamasının, faşist tırmanışın içinde hep birlikte yaşadık ve yaşıyoruz" dedi. Aybers sermayenin açık faşizme geçebilme çabalarının hız kazandığını anlatarak, "kamuya açıklanmış raporların, düzenlenen operasyonların, bu çabaların parçaları olduğunu söyledi. Genel Başkan Aybers konuşmasında, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine teknik elemanların fazla katkısının sağlanabilmesi ilk koşulunun, teknik elemanların bilinç ve örgütlülük düzeylerinin yükseltilmesi olduğunu belirtti. "Teknik eleman kitlelerinin en ekonomizme, ne de maceracılığa saptırılmasına izin vermeden, işçi sınıfının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin yanında yer almasının sağlanması gerektiğini" anlatan Osman Aybers, örgütlenmenin bazı pratik sorunları üzerinde de durdu.

Genel Kurul gündeminin konuk konuşmaları bölümünde söz alan, TÖB-DER, TUM-DER, TUS-DER sözcüleri,

özetle MC iktidarının faşizan tırmanışının gittikçe hızlandığı bugünlerde, demokratik dayanışma ve güçbirliğinin gerekliliğini belirttiler.

Genel Kurulda, geçmiş dönem çalışmalarını anlatan ve önümüzdeki dönem için çalışma önerileri kapsayan 3. Dönem Çalışma Raporunun okunmasından sonra söz alan delegeler çalışma raporunu eleştirdiler ve TÜTED'in gelecek dönem çalışmalarına yönelik öneriler getirdiler. Yönetim kurulu adına, yapılan eleştirilere cevap verilmesinden sonra, geçen dönem çalışmalarının tümü delegelere aklandı.

Genel Kurul çalışmaları sonunda yapılan seçimlerde, Merkez Yönetim Kurulu asıl üyeliklerine: Aykut Göker, Necdet Bulut, Sami Gök, Haluk Orhun, Yiğit Sayılğan, Günay Bolazar ve Hamit Mengüç, Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine: Zeki Kırkayak, Haluk Umud, Sadık Alhan, Ahmet Albayrak, Çetin Puhaoğlu, Recep Aktaş ve Nurşah Günerkan, Onur Kurulu üyeliklerine: Osman Aybers, Aybars Ugan ve İsmet Rıza Çebi, Denetleme Kurulu üyeliklerine: Doğan Anakök, Coşkan İlcalı ve Bekir Özgirgin seçildiler.

TÜTED Genel Merkezinin 3. Olağan Genel Kurulunun görüş ve taleplerini özetleyen, genel kurul delegelerinin kabul ettiği bir rapor metnini 8. sayfamızda bulacaksınız.

Teknik eleman örgütleri ortak toplantı yapıyor

3. Teknik Eleman Kurultayında alınan kararlar doğrultusunda yapılacak mücadelenin programlanması, sürekli kılınması ve çalışma biçiminin saptanması için 34 teknik eleman örgütünün yetkilileri, 9 Temmuz günü saat 18.30'da, Ankara'da TÜTED toplantı salonunda toplantıya çağrıldılar. TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, 34 örgüte şu çağrını gönderdi:

"TÜTED 3. Genel Kurulu 19-20 Haziran günleri Ankara'da toplanmıştır. TÜTED'i daha bir güçlendirme, teknik elemanlar arasındaki birlikteliği mutlaka sağlama ve kitlemizi geneldeki demokrasi ve bağımsızlık mücadelesine daha büyük ölçeklerde, daha bir etkinlikle katma gereğinin vurgulandığı Genel Kurulumuzun, tüm teknik elemanlar için ileriye doğru atılmış önemli bir adım olacağı inancı içindeyiz. Bu inançtan kaynaklanan Yönetim Kurulumuz, 3. Teknik Eleman Kurultayı kararlarında;

Eylem programının acil hedefi emperyalist sömürüye ve MC iktidarının faşist baskı, kıyım ve terörüne

karşı yayın, demokratik mücadeleyi öncelikle işçi sınıfının ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesiyle birleştirmektir.

Bu mücadelenin programlanması, sürekli kılınması ve çalışma biçiminin saptanması için Kurultaya katılan tüm örgüt yetkilileri en kısa zamanda toplanmalıdır. Bu çalışmaların yürütülmesi görev olarak TÜTED'e verilmiştir.

biçiminde yer alan görevi en kısa zamanda hayata geçirmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle Kurultayı oluşturan 34 örgütün yöneticilerinin katılacağı bir toplantı için çağrıda bulunulması kararlaştırılmıştır.

Teknik elemanların dayanışmasında önemli bir aşama olmasını dilediğimiz bu toplantıya, Yönetim Kurulumuz adına Başkan veya Sekreter, olamaması halinde Yönetim Kurulunun yetkilendireceği bir Yönetim Kurulu üyesinin katılımını diler, TÜTED adına dostça selamlarımızı iletiriz."

MC SAHNESİNDE SON OYUN:

İSKENDERUN DEMİR ÇELİK

Son günlerde tüm gazeteler ilgiyle İskenderun Demir Çelik (İSDEMİR)'de olanları izliyorlar. Bu işletmeye ve burada tezgahlanan oyunlara şimdiye değin oldukça ilgisiz kalan basın, yönetim kademesindeki anarşi nedeniyle olaylara geniş bir şekilde eğildi. Üst seviyede meydana gelen bu çekişmeye böylesine önem verilerek kamuoyu bir şekilde yanıtılıyor. İSDEMİR'de olanlar, genel müdürlük ile müessese müdürlüğü arasındaki çatışmadan, MHP-MSP ya da MSP'nin kanatları çekişmesinden ibaret değil. Şüphesiz bunlar senaryoya dahil, ancak senaryonun küçük bir parçası.

İSDEMİR daha başından itibaren burjuvazi için yeni bir vurgun kapısı, çalışanlar açısından ise hergün ölümle, kazayla içiçe yaşanan bir cehennem olmuştur. Fabrikanın yapımı kolay, kârı fazla olan kesimleri müteahhitlere ihale edilirken; yapımı güç ve kârlılığı az olan kesimleri ise, bizzat devlet tarafından üstlenilmiştir. Kârlarını herşeyin üstünde tutan 'hür teşebbüs' her türlü denetimden uzak tutulmuştur. Bu sorumsuzluğun bedelini, çalışanlar içlerinden dörtüzdenden fazla kurban vererek ödemişlerdir. Bu cinayetleri 'iş kazası' diyerek geçiştirenler de böylece sorumluluklara ortak olmuşlardır.

İSDEMİR'in tüm proje ve donatımları Sovyetler Birliği tarafından sağlandı. Onbinlerce işçi ve teknik eleman fedakarca bir çalışmayla bu tesisi işletmeye açtılar. Hiçbir mevki kaygısı olmayan, gösterişli açılış törenlerinde adı geçmeyen on binlerce emekçi, kolunu, katasını birleştirdi ve bu dev işletme ortaya çıktı.

Ancak bugün yurdumuzun her yerinde olduğu gibi, İSDEMİR'de de yöneticilerin düşünen kafalara tahammülü yoktu. Nitekim işletmeyi açılışa hazırlayanlardan bazıları, açılış töreni münasebetiyle işlerine son verilerek 'mükafatlandırılıyordu'.

İşçiler önceleri Ülkü Ocaklarına yardım etmedikçe ve aynı zamanda MHP yanlısı Çelik-İş'e üye olmadıkça işe alınmıyorlardı. Personel işlerini eline geçiren MHP'liler işletmenin geleceğini dikkata almadan birçok önemli görevi faşist militanları yerleştirdiler. Bu durum, bir süre daha böyle sürdürüldü. 1975 yılının sonlarında yetki dönemi geldiğinde faşist militanlar fabrikada terör havası estirmeye başladılar. Bir taraftan da kıyım listeleri hazırlandı, ilerciler işçiler kitle halinde işten atıldı. Bu baskı ve terör ortamında Yargıtay'ın verdiği kararlar referandumun da yapılması, yetkinin Çelik-İş tarafından alınmasıyla sonuçlandı.

MC içindeki pazarlıklar ve paylaşımlar her yeni durumda yeniden gözden geçirilmektedir. Yetki dönemi sonrasında ortaklar arasında yapılan iş bölümünde İSDEMİR'i MSP'nin fethetmesi kararlaştırıldı. Göreve getirilen MSP yanlısı müdürün yaptığı, salt MHP'nin değil MSP'nin de çıkarlarını savunacak bir kadro yaratmak doğrultusunda girişimlerde bulunmak oldu. Bu kez işçilerin işe alınması için gerekli belgeler MSP örgütlerinden alınan ve özellikle arap harfleriyle yazılmış tavsiye mektupları oldu.

Bu arada hedefle diğer çelişkilerin ayrı ayrı çözümlü gerekiyordu. Esas hedef ilercilerdi. Tüm güçlerin ilercileri tasfiye edecek şekilde seferber edilmesi gerekiyordu. Müessese müdürü bu gerçeği biraz da olsa ihmal etmek gibi bir suç(!) işledi. Attığı solculara bir diyecek yoktu ama, arada bir attığı faşistler

kendisinin, hem de Sanayi ve Teknoloji Bakanına rağmen, işten atılmasına yetti. Yetti de arttı bile. Bir de tutuklanarak cezasını çekti müessese müdürü.

Gazeteler müessese müdürünün tutuklandığı, yeni müdürün fabrikaya sokulmadığını, Sanayi ve Teknoloji Bakanının bizzat hapis haneye gittiğini yazdığı günlerden kısa bir süre önce, İskenderun teknik elemanları olağanüstü bir çalışma içindeydiler. Mücadele azmini, dayanışmanın en güzelini tüm yöneticilerin yüzüne bir tokat gibi çarpıyordu yüzlerce teknik eleman.

İSDEMİR'i kuran, ortaya çıkararak, onu işletenlerden altısı, tesislerin güvenliği açısından 20.5.1976 tarihinde işten atıldı. Nereden bakılırsa bakılınsın, takkenin altından kel görünüyordu. Herşeyden önce, işlerine son verilen altı teknik elemanın bugüne kadar yürüttükleri görevlerden biri de teknik güvenlikti.

Diğer taraftan devlet hizmetinde memur statüsünde çalışanların işe alınması ve görevlerine son verilmesinin belli esasları vardır. Kanunlar ve yönetmeliklerde bu husus açıktır. Herhangi bir yönetici keyfi olarak bir memurun işine son veremez. Hele hele, birtakım uydurma raporlar ve sahte ihbarlarla bir memurun işine son vermek sözkonusuysa bunun hesabı sorulur. Böylesine kanunsuz bir uygulamada tek sorumlu, emri veren değildir. Kanunları uygulamayanlar da en azından emri veren kadar zorumludur, sorumlu olacaktır.

Altı kişinin dışında, sözleşmeli durumda olan iki teknik elemanın ve ayrıca altı işçinin de aynı gerekçelerle işlerine son verilmiştir.

Bunun üzerine İSDEMİR'de çalışan teknik elemanlar imza toplayarak bu kanun-dışı uygulamaları protesto etmişlerdir. Cumhurbaşkanı'na, Meclis ve Senato Başkanlıklarına, ana muhalefet partisi başkanına müessese müdürlüğü ve genel müdürlüğüne de gönderilen protesto metni şöyledir.

"İskenderun Demir Çelik Fabrikaları Müessesesi Yönetim komitesi'nin 20.5.1976 tarih ve 22/433 sayılı kararı ile tesislerin güvenliği açısından sakıncalı ve tehlikeli olacakları gerekçesine göre altı teknik eleman arkadaşımızın görevlerine son verilmiştir.

"İki yılı aşkın bir süredir fabrikamızın en etken ve en önemli ünitelerinde, tesislerin teknik güvenliğini de içeren sorumlu görevlerde feragat ve başarıyla bulunmuş altı arkadaşımızın antidemokratik ve soyut bir gerekçeye dayanılarak işten atılmaları, biz teknik elemanların tüm olarak yarına güven duygusunu ve çalışma azmini tamamen yok etmiştir.

"Bunun yanısıra hiçbir kamu kuruluşunda görev verilemeyecek bir gerekçeyle işten atılan bu arkadaşlar, uzun vadeli olarak açlığa mahkum edildikleri gibi, kanunen izinli veya raporlu olmalarına rağmen maaşlarına da elkonularak arkadaşlarımız sorumsuzca büyük bir maddi ve manevi sefalet içine itilmişlerdir.

"Tüm teknik elemanlar olarak bu antidemokratik ve insanlık dışı uygulama ile yurtseverliklerinden emin olduğumuz bu arkadaşlarımızın haysiyet ve şerefleri ile oynandığına, benzer uygulamaların yarın tek tek hepimizin başına gelebileceğine inanıyoruz. Her yönden yetkisiz ve kapasitesiz olduklarına inandığımız kişilerin itibar edilemeyecek değerlendirmeye ve ihbarları sonucunda hazırlanmış gerekçelere dayanılarak alınmış bu gelişigüzel kararın en kısa zamanda

düzeltilerek; mağdur edilmiş arkadaşlarımızın görevlerine iade edilmelerini, bu tip uygulamalara karşı sonuna kadar kararlı bir şekilde tüm gücümüzle mücadele edeceğimizi ve bu antidemokratik kararı şiddetle kınadığımızı bilgilerinize arz ederiz."

İşten atılan ve atılacakları maddi yönden desteklemek için bir dayanışma fonu oluşturan teknik elemanlar, diğer taraftan da örgütlenme çalışmalarına başlamışlardır. Aralarında yirmi bin liraya yakın para toplayan teknik elemanlar, bu fonu kalıcı hale getirmeye karar vermişlerdir.

Bu olaylar üzerine harekete geçen TÜTED ve diğer teknik eleman örgütleri İskenderun'da 8.6.1976 tarihinde DİSK Hukuk Danışmanının da katıldığı bir basın toplantısı düzenlediler. Toplantıda, bu tür uygulamaların protesto edildiği ve mücadelenin süreceği belirtilerek basına şu açıklama yapıldı:

"Ülkemizde sermaye kesiminin, MC iktidarının şahsında, organize bir biçimde tüm çalışanlara karşı yönelttiği faşist baskılar her gün yeni boyutlara ulaşmaktadır.

"Yasadışı ve antidemokratik her türden uygulama ve saldırıların, MC iktidarı tarafından olağan hale getirildiği bu dönemde, saldırılara karşı verilecek kararlı antifaşist mücadele, bir kat daha önem kazanmaktadır.

"İçişleri Bakanlığının, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ve Hatay Valiliğinin de İDÇ Müessese Müdürlüğüne yazdığı ihbar yazıları delil gösterilerek fabrikanın güvenliğini sağlamak amacıyla altı teknik elemanın 20.5.1976 ve 22/433 sayılı İDÇ Yönetim Komitesi kararıyla görevlerine son verilmiştir. Ayrıca iki teknik elemanın görevlerine benzer gerekçelerle son verildiği gibi, altı işçinin de çıkışı verilmiştir.

"Biz demokratik örgütler olarak, kamuoyuna sesleniyoruz: Üyelerimizin fabrika güvenliğine zararlı olduğu gerekçesiyle işlerine son verilmesi, Anayasaya aykırı keyfi bir tutumdur. MC iktidarının uzun bir süredir uyguladığı, hem yargılayıcı, hem infazcı olma tavrı İSDEMİR'de de bu olayla kendisini somut olarak göstermiştir. Düzmece ihbar raporları gözönüne alınarak üyelerimizin görevlerine son verilmiştir.

"Yargı organlarınınca verilebilecek bir hüküm, hiçbir soruşturma yapmadan, yasa dışı ve antidemokratik bir şekilde, hangi yetkiye dayanarak, kimler tarafından alınıyor?

"Yargıyı halkımıza ve İSDEMİR'de tüm çalışanlara bırakırken; teknik eleman kitesine ve işçilere yönelik bu saldırıyı, özünde tüm halkımıza yönelik saldırıların bir parçası olarak görüyor, bu yasa dışı uygulamaları protesto ediyoruz. İSDEMİR teknik eleman kitesininin 198 imzalı dilekçeleriyle giriştiği yasal mücadelesini tüm gücümüzle desteklerken, mücadelenin ve başarının işçi sınıfıyla birlikte kazanılacağına olan inancımızı belirtiriz."

Şüphesiz burjuvazi ve onun iktidarları baskı ve kıyımlara devam etmek, ilercilerin elindeki tüm mevzileri almak isteyeceklerdir. Ancak sonucu belirleyecek olan, onların istekleri değildir. Bu saldırıları, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların ortak karşı çıkışı ile safdışı etmek ve yeni mevziler elde etmek olanaklıdır. Bunun için örgütlü olmak, çalışanların birliğini sağlamak, her türden saldırıya kitlesel bir şekilde karşı durmak gereklidir.

İSDEMİR'den çıkarılan teknik elemanlar.

Teknik eleman örgütleri basın toplantısında.

yan ödeme kararname:

AYRICALIKLAR ARTIYOR

Özünde memurların kapıkulu haline getirmek için türlü maddeler taşıyan 1327 sayılı yasa ile değişiklik 657 sayılı Devlet Personel Yasasına dayalı 7/12070 sayılı kararname ile devlet personeline verilecek yan ödemeler belirlendi. Personel yasasına eklenen bir maddeye göre her yıl memurlara, o mali yıl için geçerli olmak üzere Bakanlar Kurulunca saptanacak miktarda iş gücü, iş riski, teminindeki güçlük zammı ve mali sorumluluk tazminatı ödenilecekti. Personel yasasının çağımızın gereksinmelerinin gerisinde kalan içeriğini ücret yönünden biraz olsun düzeltmek olanağını yaratmak amacıyla yönelik bir girişim izlenimi verilmek istenmesine karşın, uygulamada bu olanak her yıl kamu personelinin başında sallandırılan Demoklesin kılıcı oldu.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Marttan beri, iktidar kamu personelinin tatlı vaatlerle oyalamaktan başka bir şey yapmadı. Katsayı artırmaktan kesinlikle kaçınmaktan başka bir şey yapmadı. Katsayı artırmaktan kesinlikle kaçınan iktidar ortakları, katsayının artırılmasının yüksek maaşlı kamu personeli ile az maaşlı kamu personelinin ücretleri arasındaki farkın artırılmasına neden olacağı savını ileri sürdüler. Bunu yan ödeme kararname ile dengeli bir biçimde çözümleneceklerini belirttiler. İleri sürülenlere göre katsayının 11'e çıkarılması düşük ücret dilimlerinde yaklaşık 300 TL bir artış yaparken büyük ücret dilimlerinde bir TL bir artışa neden olacaktı. Dar gelirlilerden yana oldukları izlenimini vermek için kullandıkları bu savın gerçek yüzü, yayınlanan yeni yan ödeme kararname ile gözeler önüne serildi. İktidar, bu kararname ile çalışanları bölmek, istediği her türlü ayrıcalıklı uygulamak, işine gelmeyen memurun ekmeği ile rahatça oynamak için gerekli her türlü olanağı sağlarken, geçim sıkıntısı çeken memurlarla alay edersesine, herkese yan ödeme verdiğini açıkladı. Evet herkese, Oysa bakanlık müsteşarı 5400 TL yan ödeme alabilecekti. Katsayı artışının dengesiz dağılım yaratacağını ileri sürenlerin, dengeli dağılımdan ne anladıklarının açık uygulaması budur.

Çalışanların aleyhine olan bir iktidarın yukarıda özet olarak açıklamaya çalıştığımızdan başka bir davranışta bulunması beklenemezdi. Sermaye çevrelerinin isteklerine hayır demeyenler, vergi iadeleriyle bir avuç kişiyi zengin etmeyi başaranlar, iş çalışanların ücretlerine gelince; bunu normal yaşam için gerekenin altında tutmayı görev bilmekte idiler. Bu, asgari ücrette böyledir. Memur maaşlarında böyledir. Yan ödemelerde böyledir. Çözümün ise sömürücü sermaye çevreleri ve onların iktidarına karşı sürdürülen örgütlü mücadeleden, tüm çalışanların toplu sözleşmeli, grevli, sendikal hakları almasından geçtiğinin bilincine tüm çalışanlar olarak gün geçtikçe daha çok varıyoruz.

Bu gerçeklerin aydınlığında bakıldığında, yan ödeme kararname ayrıcalıkları körüklüyen, eşitsizliği artıran, yöneticilerin öznel davranışlarına ve baskılarına olanak tanıyan, çalışanları düşüncelerinden dolayı baskı altında tutmaya yönelik anti-demokratik bir uygulama belgesidir.

Kararnamenin 3. maddesi yürütmeye, çalışanların ücretleri ile istediği gibi oynamak hakkını vermektedir. Bu maddeye göre kurumlar, mali imkanlar,

hizmetin gereği ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesi dikkate alınarak bu tazminatların hangilerinin kimlere, ne kadar ödeneceğini tesbit eder ve ilgili bakanın onayına sunarlar. Böylece çalışanların emekleri karşılığı hak ettikleri ücret, baskı aracı olarak kullanılabilir, yan ödemeler iktidarın hoşuna gitmeyen kişiler verilmeyebilecektir. Çalışanlar arasında rahatça ayırım yapılabilecek ve ayrıcalıklı uygulamalar istendiği gibi sürdürülebilecektir.

Kararnamede bu zamların "görev ünvanlarına" göre verileceği de belirtilmiştir. Bu, eşit işe eşit ücret gibi bir adil düzenlemeyi ortadan kaldırmaktadır. Üretimin aynı noktasında görev almış aynı yetenekteki çalışanlardan biri diğerinden fazla ücret alabilecektir. Bu ayrıcalıklı uygulama, tenik personelinde en üst düzeye çıkarılmıştır. Örneğin, büroda çalışan ve müdürlük görevini yapan mühendis 4000 TL alabilirken, aynı işi yapan bir tekniker 2240 TL, bir sanat okulu mezunu ise 1480 TL alacaktır. Teknik elemanları bölmek için nasıl yapay ayrıcalıklar yaratılabileceği bu örnekte açıkça ortaya çıkmaktadır.

Kararname, üst görevlerde çalışan çok az sayıda kişiye yüksek ücretler verilmesini, böylece iktidarın kendine yakın kadrolarını kullanmasını sağlamak için hazırlanmıştır. Örneğin bir genel müdür 7200 TL yan ödeme alabilirken, bir mühendis ancak 3440 TL, bir Y.tekniker 2240 TL yan ödeme Diğer çalışanlar için durum daha da ayrıcalıklıdır. Bir müdür 800 TL, oysa yardımcısı ancak 300 TL alabilecektir.

Teknik hizmetlerde kararnameye getirilen bir diğer ayrıcalık da büyük proje zammıdır. Büyük projelerde ve benzeri hizmetlerde (bu hizmetlerin ne olacağına ilgili bakan karar verecektir) çalışan bir mühendis 5340 TL ücret alabilecektir. Ancak bu, aynı durumda olanların en çok yüzde 10'una uygulanabilecektir. Burada açıkça aynı işi yapanlar arasında ayrıcalık yaratılmaktadır.

Bütün bunlar kararnamenin ezilenleri daha fazla ezmek için hazırlanmış dengesiz ve adaletsiz bir ücret dağılımını yaratacak bir kararname olduğunu vurgulamaktadır. Bu kararname:

- 1- Çalışanlar, özellikle teknik elemanlar arasında ayrıcalıklar yaratmaya yöneliktir.
- 2- Artan hayat pahalılığı ve enflasyonu karşılamaya yetmeyecek, çalışanlara 1970 yılındaki reel ücretlerini bile sağlayamayacaktır.
- 3- Çalışanlar ve teknik elemanların iş güvenliğini ortadan kaldıracak ve keyfi uygulamalara olanak tanıyacaktır.

Sorunlarımızın çözümünün genelde tüm çalışanların, özelde teknik elemanların grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarının alınmasında olduğunun bilinciyle bu haklarımızı alıncaya dek geçici çözüm olarak gördüğümüz yan ödeme kararnamelemlerinin çalışanlar yararına çıkarılması ve uygulanması için mücadelemizi sürdüreceğiz.

Bu nedenle bu kararnamenin çalışanlar arasında eşitsizlik yaratacak içeriğine ve bu tür uygulamalara karşı olmayı bir görev sayıyoruz.

ÇALIŞANLAR KURULTAYI VE EMEKÇİ KİTLELERİN DEMOKRATİK DAYANIŞMASI

Bülent VARGEL

Tüm emekçi halkımızın ve onun bir kesimini oluşturan teknik elemanların içinde bulunduğu sorunlar, ülkemizin emperyalist - kapitalist dünya sistemine bağımlılığından ve emperyalist - kapitalist üretim ilişkilerinden kaynaklanmaktadır. Emperyalizm (tekelci sermaye) ve yandaşları kitleleri daha hızlı sömürmek için onları baskı altında tutmaya ve çalışanların demokratik haklarını kısıtlamaya uğraşmaktadır. Bu nedenle teknik elemanlar memur yapılmak ve çalışanların sendikalaşması önlenmek istenmektedir. Emperyalizm açısından yapılmak istenenler kısaca bunlar. Meselenin bir de emekçi sınıflar açısından göz önünde tutulacak yanı var. Sermaye sınıflarının anti-demokratik girişimlerine karşı; emekçi sınıflar örgütlenerek, baskıları geriletmeye ve yeni ekonomik-demokratik haklar elde etmeye çalışıyor.

Emekçi sınıfların örgütlülük ve dayanışma düzeyi ile doğru orantılı olarak burjuvazi; burjuva demokrasisi sınırları içinde geriliyor ve emekçi halkımız yeni demokratik mevziler ka-

zaniyor. Günümüz Türkiye'sinde kazanılması gereken en önemli demokratik mevzi; tüm çalışanların grev ve toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesi. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olarak gelişen bu mücadelenin kazanılmasında atılması gereken ilk adımın, örgütlenme düzeyinin yükseltilmesi ve örgütler arasındaki dayanışmanın ve ortak ilkelere belirlenmesi olması gerektiği tartışılmaz.

Bu doğrudan yola çıkan çeşitli teknik eleman örgütleri; önce, gerek kendi örgütsel düzeyini yükseltmek ve gerekse örgütler arası dayanışmayı sağlamak için TÜTED'in öncülüğünde düzenlenen Teknik Eleman Kurultaylarına katıldılar.

Günümüze kadar üç kez toplanan Teknik Eleman Kurultayları, önemli kararlar aldı. Birliklilik büyük ölçüde sağlandı.

Ancak tek başına teknik elemanların birlikliliği, bağımsızlık ve demokrasi uğrasının bir parçası olarak gelişen ve ona bağlı olan sendikalaşma mücadelesinin kazanılması için yeterli

değil. Teknik elemanların örgütlü gücünü, sendikal haklardan yoksun diğer emekçi kitlelerin örgütlü gücüyle birleştirmek ve diğer emekçi kitlelerle dayanışmayı güçlendirmek gerekli.

Böylesine bir dayanışma, hem teknik elemanların, hem de sendikal haklarından yoksun diğer emekçi kitlelerin mücadelesine artan bir ivme verecektir.

Sendikal haklardan yoksun tüm çalışan halkımızın örgütlü tek bir ses durumuna gelmesi, emperyalizm ve faşizmi biraz daha geriletirken, onun işçi sınıfı ile daha düzenli ilişkiler ve ittifaklar kurmasında pratik yararlar getirecektir.

Bugünkü somut durumun ışığında, çalışanlar kurultayının oluşturulmasına çalışmak tüm ilerici ve yurtseverlerin önündeki acil görev olmalıdır.

Çalışanlar kurultayının oluşturulması, kitlelerin daha düzenli bir biçimde bağımsızlık ve demokrasi uğrasına katacak ve bu da emperyalizm ve faşizmi bir adım daha geriletecektir.

Çalışanlar kurultayına doğru ileri!

ÇALIŞANLAR KURULTAYLARINA DOĞRU:

3. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI TOPLANDI

24 Teknik eleman örgütünün katıldığı Türkiye 3. Teknik Eleman Kurultayı, 22-25 Mayıs günleri Ankara'da yapıldı. Kurultaya, 34 örgütün delegeleri, 14 ilde yapılan bölgesel ön toplantılarda seçilen delegeler, TÜTED ve TMMOB işyeri temsilcileri katıldılar. TÜTED Genel Başkanı Osman Aybers'in bir konuşmasıyla açılan kurultay çalışmalarının ilk gününde konuklar söz aldılar. Daha sonra Kurultay Düzenleme Komitesinin hazırladığı raporlar okunarak üzerinde görüşme açıldı. Delegelerin, raporlar üzerinde eleştiri ve öneriler getiren konuşmalarından sonra, çalışmalar sonunda görüşbirliğine varılan konular kurultay kararlarında toplandı.

"ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM, SENDİKAL HAKLARDAN YOKSUN ÇALIŞANLAR KURULTAYI DÖNEMİ"

TÜTED Genel Başkanı Osman Aybers, kurultaydaki açış konuşmasında, ülkemizin içinde bulunduğu koşulları, çalışanların ekonomik ve sosyal durumlarını değerlendirerek, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip çıkma zorunluluğunu vurguladı. Aybers, özetle şöyle dedi:

"Teknik elemanlar olarak, tüm çalışanların aralarında hiçbir fark gözetmeksizin aynı sendikalar içinde örgütlenme ve birlikte mücadele etme gerektiğini, teknik elemanların toplu sözleşme ve grevli sendikal haklar mücadelesinin bu istekten ayrı düşünülemeyeceğini bir kere daha açıklarım. Önümüzdeki dönem sendikal haklar mücadelesinde Teknik eleman Kurultayını aşan kurultayların, Çalışanlar Kurultaylarının dönemi. Çalışanların kitle tabanına dayalı demokratik merkezi örgütlerinin ortak çalışmalarının ötesinde bir federasyon dönemi".

"TEKNİK ELEMANLAR İŞÇİ SINIFINA YAKLAŞMAKTADIR"

Konuk konuşmacılardan TİP Genel Başkanı Be nice Boran, kurultay raporları üzerinde görüşlerini belirtti ve "otomasyon ilerledikçe iki yönlü bir süreç sonunda teknik eleman ve teknik eleman olmayan klasik anlamdaki işçi arasındaki farklar ortadan kalkmakta ve bu iki kitle birbirine yaklaşmaktadır" dedi. Boran, aydın işsizliğine de değinerek şöyle konuştu:

"Kapitalist toplumun bunalımından dolayı, teknik elemanları işçi sınıfına yaklaştıran faktörler vardır. Bugün, değil sadece bizim gibi yoksul ülkelerde, Fransa gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi bir aydınlar işsizliği vardır. Ayrıca aydınların buldukları işin kendi yetişmelerine, eğitimlerine uygun olan, kendilerini tatmin edecek bir iş olup olmadığı sorunu vardır. Ayrıca biliyoruz ki, teknik eleman kesimiyle işçiler arasında subjektif açıdan da bir yaklaşma belirmiştir. Bu kurultay, bunun belirgin örneklerinden biridir. Hazırlanan raporlar bu yaklaşımı göstermektedir."

"İŞÇİ SINIFI ÖNDERLİĞİNDE EMEKÇİ HALKIMIZIN KURTULUŞU TEKNİK ELEMANLARIN DA KURTULUŞUDUR."

Konuklardan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, kurultaydaki konuşmasında, teknik elemanların

sınıfsal yapısı üzerinde durarak teknik elemanların belirleyici kesiminin gerek üretimde ve gerekse mücadelede işçi sınıfının yanında yer aldığını belirtti ve "işçi sınıfı önderliğinde emekçi halkımızın kurtuluşu, teknik elemanların da kurtuluşudur" dedi. Kaçmaz konuşmasında, kitle örgütleri konusunda şu görüşlere yer verdi:

"Demokratik kitle örgütlerinin gerçek fonksiyonlarını asla gözden kaçırmamak gerekir. Demokratik kitle örgütleri mensup olduğu zümrenin mesleki ve demokratik çıkarlarını aksettirmek zorundadır. Örgüt, gerçekten bir kitle örgütü olarak işlevini yerine getirmek istiyorsa, bu geniş tabanın bütün çıkarlarını mesleki, ekonomik, demokratik çıkarlarını yerine getirmek için çaba göstermelidir"

"FAŞİZME KARŞI DİRENİŞİ YAYMAK ZORUNDAYIZ"

Kurultayda konuşan TEP Genel Başkanı Mihri Belli, toplumdaki gerici güçleri etkisiz duruma getirebilmek için örgütlenmenin gereğine işaret ederek özetle şu görüşleri belirtti:

"Bugünün Türkiye'sinde her iktisadi mücadeleye antifaşist içerik katmak gerekir. Bunu yapmak zorundayız. Ve faşizme karşı direnişi dayanışma direnişleri biçiminde mesleki örgütler alanına yaymak zorundayız. Faşizmin tırmanış eğrisiyle ücretler eğrisi tersine orantılıdır. Tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de. Ücretlerin dondurulmasını isteyen o özel sektör sözcüsü bilir ki, bunu gerçekleştirmek için sendikal haklar ortadan kaldırılmalıdır."

"TÜRKİYE'DE GELİR VERGİSİNİN % 70'İNİ İŞÇİLER VE MEMURLAR VERİYOR"

Konuk konuşmacılardan TÖB-DER Genel Sekreteri Binali Seferoğlu, işçilerin ve kamu kesiminde çalışanların ekonomik durumlarını somut örneklerle anlattı ve memurların nüfus içindeki oranının yüzde 111 arttığını, buna karşılık aldıkları toplam ücretin ancak yüzde 64 arttığını belirtti. "Enflasyonun nedeni, işçilerin ve memurların ücretlerinin artması değildir" diyen Seferoğlu, Türkiye'de 1972 yılında gelir vergisinin yüzde 66'sını işçilerin ve memurların verdiğini, oysa bu oranın 1975 yılında yüzde 70'e yükseldiğini, ayrıca MEYAK, Emekli Sandığı, SSK vb. kesintilerle çalışanların ücretlerinin önemli bir bölümüne el konarak sermayeye kaynak aktarıldığını anlattı. Ülkemizde yaratılan ulusal gelirin yüzde 40'ına, nüfusun yüzde 1'inin el koyduğuna değinen Seferoğlu, bu örneklerin, devletin niteliğini gösteren somut belgeler olduğunu belirtti.

"SENDİKALAŞMA HAKKI, ÇALIŞAN KİTLELERİN POLİTİKLEŞMESİ SONUCUNU DOĞURACAKTIR"

Kurultayda söz alan Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç, "sendikalaşma hakkı çalışan

kitlelerin giderek politikleşmesi sonucunu doğuracaktır" dedi ve özetle şöyle konuştu:

"Tüm çalışanların sendikalaşmasına, grevli toplu sözleşmeli sendika hakkını elde etmesine, burjuvazinin karşı koymasına, yalnız bu yolla ekonomik mücadelenin yürütüleceği endişesinden ileri gelmemektedir. Türkiye'de sendikalaşma hakkı, geniş çalışan kitlelerin politikleşmesi ve giderek işçi sınıfının partisinde politik etkenliğe, politik mücadeleye fiilen katılma sonucunu doğuracaktır. Bugünkü mevcut yapının, bugünkü mevcut yasal düzenlemelerin, bugünkü yapı içerisinde zorlanması yolu küçümsenmemelidir. Mevcut ekonomik mevzilerimizi daha da ileri götürmek için mevcut olanakları sonuna kadar zorlamanın demokratik kitle örgütlerinin demokratik mücadelesinin de varlık sebeplerinden biri olduğuna inanıyorum."

"İŞÇİ SINIFI İLE İTTİFAK SOMUTA İNDİRİLMELİDİR"

Konuklardan TUM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör, kurultaydaki konuşmasında, işçi sınıfı ile ittifakın somuta indirilmesinin aynı zamanda kurultayın amacı olması gerektiğini belirterek özetle şunları söyledi:

"Biliyorsunuz bu yıl gündemde olan asgari ücretlerin saptanması sorunu var... Asgari ücretlerin 1800 lira dolayında olacağı sözkonusu. İşçi sınıfının bu asgari ücret düzeyini en üst sınırdaki, azami bir sınırdaki saptamaya çalışacağı ve bu yönde güçlü bir mücadele vereceği inancındayız. Bu mücadelenin aynı zamanda memur kesimini de çok yakından ilgilendirdiğini görmekteyiz... 657 sayılı yasanın bir maddesi memurların da asgari ücret düzeyinin altında maaş alamayacağını öngörüyor. Bu durumda 14 ve 15. dereceler fiilen yürürlükten kalkacaktır. Bu da 800-900 bin memurun durumunu etkileyecektir."

"SAĞLIK SİGORTASI, HALKA KARŞI ANTİDEMOKRATİK BİR GİRİŞİMDİR"

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, kurultayda yaptığı konuşmada özellikle yasalaştırmaya çalışılan Genel Sağlık Sigortası girişimine dikkati çekti ve bunun halka karşı, antidemokratik bir girişim olduğunu belirterek bu konuda demokratik kuruluşların ortak eylem sürdürmeleri gerektiğini söyledi.

Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD) adına kurultayda bir konuşma yapan Mehmet Ali Yılmaz da, konuşmasında örgütünün demokrasi anlayışını anlatarak demokratik kitle örgütlerinin eylem birliğinin gerekliliğini savundu.

KURULTAY KARARLARI

Konukların konuşmasından sonra, Kurultay Düzenleme Komitesinin hazırladığı raporlar görüşülerek tartışıldı. Raporlar üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, tam metnini ayrıca yayınladığımız kurultay kararları alındı.

KURULTAY KARARLARI

grevli, toplu sözleşmeli
SENDİKALASMA
EYLEMİ İÇİN İLERİ

SENDİKAL HAKLAR MÜCADELEMİZİN VE BU HAKLARDAN YOKSUN TÜM ÇALIŞANLARIN ORTAK MÜCADELESİNİN DAHA İLERİYE GÖDÜRÜLEBİLMESİ ARTIK BU ÇALIŞANLARIN TÜMÜNÜ BİR ARAYA GETİREN "ÇALIŞANLAR KURULTAYLARINI", BU ÇALIŞANLARIN DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN ÖRGÜTLÜ BİR BİRLİKTELİĞİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR. KURULTAYIMIZ, "ÇALIŞANLAR KURULTAYLARININ" ÖRGÜTLENMESİ OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI VE YARATILMASINI TEMENNİ EDER.

3 TÜRKİYE
TEKNİK ELEMAN
KURULTAYI

22 23 Mayıs, Maltepe Akemcadır Sineması saat 10'

DEMOKRASİ

Sınıflı toplumlarda demokrasi kavramı, ne kadar sınıflar üstü ve saf olarak gösterilmeye çalışılırsa çalışılınsın, mutlaka egemen sınıfların damgasını taşır. Tarihin çeşitli dönemlerinde devlet yönetimini ellerine geçiren sosyal sınıflar, demokrasiyi kendileri için demokrasi, özgürlük, eşitlik, diğer sınıflar için ise sömürü, baskı ve zorbalık olarak kullanma gayretleri içine girmişlerdir. Egemen sınıfların, toplumun diğer sınıflarına, kendi gönül rızasıyla özgürlük bahsetmesi düşünülemez. Ancak ezilen, sömürülen sınıfların da egemen sınıfların sömürüsüne isteyerek boyun eğmeyeceği bir gerçektir. Tarihsel sürecin belirli bir kesiminde, belirli bir ülkedeki demokrasi kavramının kapsamını egemen güçler ile sömürülen sınıfların mücadelesi tayin eder. Kapsamı ne olursa olsun özünde demokrasi egemen sınıfların demokrasidir ve demokrasiden söz edilen her yerde "Hangi sınıf için" sorusunu sormak gerekir.

Burjuvazinin yönetimindeki ülkelerde işçi sınıfı ve emekçi kitleler özgürlüklerini ne kadar genişletirse genişletsin, ekonomik haklarına ne ölçüde kavuşursa kavuşsun egemen sınıfların sömürüsünün dışına çıkamaz. Bu yüzden, bütün bu mücadelelerin demokratik hak ve özgürlüklerden yana, işçi sınıfından ve tüm emekçi halktan yana bir iktidarın kurulmasını ve nihai hedef olarak da işçi sınıfı iktidarını gözetmesi zorunludur.

Ancak bu, işçi sınıfının ve yandaşlarının uzun uğraşlar sonucu elde etmiş olduğu demokratik mevzileri korumayı, demokratik hakları genişletmeyi siyasal mücadelenin nihai hedefinden ayrı düşünmeyi getirmemelidir. Burjuvazinin gerçekleştirmesine imkan olmayan bu görev de işçi sınıfına ve yandaşlarına düşmektedir. Bu mücadele işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin nihai hedefine doğru sürdürdükleri mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi mücadelesi asla küçümsenmemeli, fakat işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin gerçek kurtuluşu için verilen mücadelenin bir parçası olduğu da asla unutulmamalıdır.

TEKNİK ELEMANLARIN SINIFLAR İÇİNDEKİ YERİ

Teknik eleman topluluğu birbirinden farklı sosyal sınıflar içinde yer alan değişik kesimlerden oluşan, heterojen bir yapıya sahiptir.

Bu yapı içinde teknik elemanların çok büyük bir kesimi ücretli emekçilerdir. Üretim araçlarının mülkiyetinden yoksundurlar. İş güçlerini ücret karşılığı satarlar. Üretim içinde olanları, üretim sürecinde işçi sınıfının yanındadır.

Birer ücretli emekçi olarak çıkarları tekellerin egemenliğindeki kapitalist sistemde işçi sınıfının çıkarlarıyla aynı doğrultudadır. Bu gerçekler özellikle 1965 sonrası Türkiye koşullarında çok daha açık bir biçimde su yüzüne çıkmış ve teknik elemanların büyük bir kesiminin birer ücretli emekçi olarak işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin yanında olduklarını göstermiştir.

Devlet sektöründe ve özel sektörde çalışan ücretli büyük çoğunluğun yanında küçük bürolarda ücretli çalışan veya küçük büro sahibi olan teknik elemanlar ve ayrıca üretim araçlarına sahip olarak sermaye kesiminin içinde olan teknik elemanlar vardır. Ancak bütün bu farklılıklar, teknik elemanların genel olarak ücretli emekçiler olma gerçeğini ortadan kaldırmaz.

TEKNİK ELEMANLARIN EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLAR MÜCADELESİ

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi özünde bir bütündür. Antifaşist ve antiemperyalist bir nitelik taşır. Bu mücadele işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin politik mücadelesinin bir parçasıdır.

Genel olarak emekçi kesim içinde olan teknik eleman kitlesinin, ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi, işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin demokrasi mücadelesi ile bütünleşmektedir. Bu yüzden teknik elemanlar işçi sınıfı ve emekçi kitlelerden yana, ekonomik demokratik hak ve özgürlüklerden yana bir iktidarın kurulması için işçi sınıfının öncülüğünde verilen de-

mokrası mücadelesinde diğer emekçi kitlelerle bir arada olacak, bu birliktelik içinde kendi gücü oranında yer alma devam edecektir.

Son yıllardaki gelişmeler ve geçirdiği deneyler teknik elemanlara ekonomik haklarını savunabilmek için sendikal örgütlenmeye gitme zorunluluğunu öğretmiştir. Geçen dönemlerde yapılan tartışmalar sonunda elit sendikalar yerine mevcut işyeri sendikalarında örgütlenmenin doğruluğu ortaya çıkmıştır.

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi, bu mücadelede etkin ve yararlı birer araç olacak tüm teknik eleman örgütleri ve yapısı gereği tüm teknik elemanları bünyesinde barındırabilecek ve kaynaştırabilecek olan teknik elemanların demokratik kitle örgütü TÜTED tarafından verilecektir.

Önümüzdeki dönemde çalışmalarımızın daha verimli olması için:

Kamu kesiminde teknik elemanların grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakları için genel planda mücadele verilirken, yasal olarak sendikalaşmaları olanaklı olan özel kesimde çalışan teknik elemanların sendikal haklarını kullanmaları sağlanmalıdır. Bu amaçla, özel kesimdeki işyerleri taranmalı, pilot bölge çalışmaları yapılmalı, bu çalışmalar için tüm teknik eleman örgütlerinde oluşturulacak birimlerin (komisyonlar) koordinasyonu ve çalışmalarının değerlendirilmesi TÜTED tarafından sağlanmalıdır.

Sendikal harekette işten atılan, baskıya uğrayan teknik elemanlar için tüm örgütlerin katkısıyla "sendika mücadele fonu" oluşturulmalıdır.

GÜNCEL SORUN

Dünyada emperyalizm, kendi yapısından gelen bunalımlar ve dünya işçi sınıfı hareketinin gelişen mücadelesi ve ezilen dünya halklarının verdikleri bağımsızlık savaşları sonucu, adım adım gerilemektedir.

Ülkemizde de ekonomik sorunlar ve işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin gelişen örgütlü mücadelesi karşısında çaresizliğini gizleyemeyen egemen güçler giderek hırçınlaşmakta, açık faşizmi örgütlemeye çalışmaktadırlar. Bu aşamada güncel sorun, tüm ilerici güçlerin birlikte, planlı ve örgütlü bir mücadeleyi sürdürmeleridir. Faşizme karşı mücadelenin kesin bir başarıya ulaşması için teknik eleman kitlesi kendisine düşen görevi yapmaya kararlıdır.

Bugün temel sorunumuz, deneylerden geçmiş birlik ihtiyacını demokratik bir eylem planı etrafında gerçekleştirmek ve sürekli kılmaktır.

Teknik elemanların mücadelesini güçlendirilmesi ve halkın mücadelesine etkin olarak katılabilmesi için gündemde olan "demokratik eylem planı etrafında birleşmek" sorunudur.

Sendikal hakların kazanılması tek başına bir amaç değil demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin araçlarından biridir ve siyasi özü itibarıyla işçi sınıfının ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine tabidir.

Ülkemizin bugünkü koşullarında teknik eleman örgütlerinin görevi, teknik eleman kitlesinin en geniş tabanı ile ortak bir eylem planı etrafında birleştirmek, örgütler ve kitleler arasında sürekli ilişki, haberleşme ve dayanışmayı oluşturmaktır. Bu oluşum tüm teknik eleman örgütlerinin ortak davranış ve iradesinin ürünüdür.

Eylem programının acil hedefi emperyalist sömürüye ve MC iktidarının faşist baskı, kıyım ve terörüne karşı yayın, demokratik kitle eylemleri ile sürekli teşhir ve mücadele etmek ve bu mücadeleyi öncelikle işçi sınıfının ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi ile birleştirmektir.

Bu mücadelenin programlaşması, sürekli kılınması ve çalışma biçiminin saptanması için Kurultaya katılan tüm örgüt yetkilileri en kısa zamanda toplanmalıdır. Bu çalışmaların yürütülmesi görev olarak TÜTED'e verilmiştir.

Sendikal haklar mücadelemizin ve bu haklardan yoksun tüm çalışanların ortak mücadelesinin daha ileriye götürülebilmesi artık bu çalışanların tümünü bir araya getiren "Çalışanlar Kurultaylarını", bu çalışanların demokratik kitle örgütlerinin örgütlü bir birlikteliğinin gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Kurultayımız, "Çalışanlar Kurultaylarının" örgütlenmesi olanaklarının araştırılması ve yaratılmasını temenni eder.

ÇANAKKALE VALİSİNİN KAPATTIĞI TÜTED ŞUBESİ MAHKEME KARARIYLA AÇILDI

Kapitalist dünyanın sürekli bir nitelik kazanan bunalımı, dışa bağımlı güdük Türkiye kapitalizmini geliştirmiş kapitalist ülkelerden daha çok etkiliyor. Bunalım arttıkça, egemen güçlerin emekçi yığınlar üzerindeki baskıları da artıyor. Egemen sınıflar emekçi yığınların ekonomik, demokratik, mesleki ve toplumsal haklarını kısıtlamanın tüm yollarını arıyor. Sermaye sınıfı bunalımdan kurtulmak için, emekçi yığınları biraz daha sömürmenin bilincinde. Ücretlerin dondurulup, fiyatların başıboş bırakılması, grevlerin Bakanlar Kurulu kararıyla ertelenmesi, örgütlü mücadele üzerindeki baskı ve terörün gün geçtikçe yoğunlaşması, bunalımdan kurtulmak isteyen egemen güçlerin her bunalım döneminde başvurdukları yöntemlerdir. Bu çağdışı yöntemlere süreklilik kazandırmaya çalışan burjuvazi, kendi koyduğu kuralları da çiğneyerek, Türkiye'yi tam boy açık faşizme götürmenin yollarını arıyor.

Bu çağdışı uygulamaların alabildiğine arttığı günümüzde böyleleri uygulamalara somut bir örnek de TÜTED üzerinde oynanan oyunlardır. Aşağıda somut belgeleriyle göstereceğimiz örnekten de görüleceği gibi, örgütlü mücadele egemen çevrelere ecel teri döktürmekte, egemen çevreler bu mücadeleyi ezmek için her yola başvurmaktalardır.

Bilindiği gibi, TÜTED Çanakkale Şubesi, 20 Nisan günü Valiliğin kararıyla faaliyetten alıkonularak kapatılmıştı. Valilik, kapatma gerekçesi olarak, TÜTED Çanakkale Şubesi yöneticilerinin 'Çirkin Oyunlar' başlığı altında düzenleyip dağıttığı bildirinin, işçileri işverene karşı kışkırttığını iddia etmişti. Valiliğin bu kararı, Cumhuriyet Savcılığına iletildi ve savcılık yapılan soruşturma sonunda "bildiri ve dernek uğraşlarında suç teşkil eden ve dava açılmasını gerektiren bir eylem görülmediğinden" dernek hakkında dava açılmasına yer olmadığına, faaliyetten alıkonulma işlemi hakkında gerekli kararın verilmesi için evrakın Çanakkale Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verdi. TÜTED Çanakkale Şubesi yöneticileri, mahkemeye şu dilekçe ile başvurular:

ÇANAKKALE ASLİYE CEZA YARGIÇLIĞINA

İSTEMDE BULUNANLAR: 1- Hasan Akça, Çarşı Cad. Eczane Sok. 8/1 Çanakkale
2- Medar Kalkan, Aynı Adreste.
3- Armağan Sungur, Aynı Adreste.
4- Meydin Nurlu, Aynı adreste.

KONU: Çanakkale Valiliğinin, yöneticileri bulunduğumuz TÜTED Çanakkale Şubesini faaliyetten alıkoyma kararının kaldırılması istemidir. Dava Yargıçlığınızda görülmektedir.

OLAY : Çanakkale Emniyet Müdürlüğü 19.4.1976 T.li ve sayısız yazıları ile Çanakkale Valiliğine baş vurmuş ve ÇİRKİN OYUNLAR başlığı ile bildiri yayınladığımızı ve bu bildiri ile de işçileri işverene karşı kışkırttığımızı ileri sürmüş, bu nedenle Valilikten dernek şubemizin faaliyetten alıkonulmasını istemiştir. Bunun üzerine Çanakkale Valiliği ayrıca bağımsız bir karara gerek görmeden Emniyet Müdürlüğü'nün bu yazısını olur diyerek imzalamıştır.

İSTEMİN NEDENLERİ: 1- Valiliğin kararı yasal değildir.

a- Biçim Yönünden: Ortada Valiliğin iradesini meydana koyacak nitelikte bir beyan yoktur. Dolayısıyla 1630 S. lı yasanın 45/3 Md. sinde sözünü ettiği "İLGİLİ VALİLİĞİN GEREKÇELİ KARARI"nın ortada olmadığı görülmektedir. Bu yönüyle faaliyetten men kararı sakat olup yasa dışıdır.

b- Öz Yönünden: Türk Ceza Yasasının 141 ve 142. nci maddeleri yürürlükte olduğuna göre toplumumuzda sosyal sınıfların varlığını inkâr edemeyiz. Dolayısıyla güncel olayları sınıfsal yönden incelemek kışkırtıcılık niteliğinde olamaz.

Dernekler yasının 35/1-a ve 45. Md. lerine göre bir derneğin eylemden alınması için üç koşul gerekmektedir.

a- Tüzükte gösterilen amaç dışında faaliyette bulunması.

b- Faaliyetin devam etmesi halinde, "devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğünün, milli güvenliğinin" tehlikeye düşecek olması,

c- Bu tehlikenin, özellikle mahkemece verilecek alakoyma kararına kadar ve geçecek süre içinde varlığını devam ettirecek ölçü ve nitelikte bulunması.

Olayımızda bu koşulların hiç biri gerçekleşmemiştir. Birkez anılan bildiri dağıtılmış değildir. Her nasılsa kolluk kuvvetleri bir örneğini elde etmişlerdir. Ancak basılmış bildirilerin tümü elimizde mevcut bulunmakta ve hiçbir şekilde dağıtım devresine geçilmemiş olmaktadır.

İkinci olarak demokratik olduğunu kabul ettiğimiz düzenimizde, bir derneğin toplumsal sorunlarla ilgilenmesinden daha olağan bir şey olamaz. Ayrıca basın-yayın, radyo-televizyon yoluyla bu tür konuşmalar, eleştiri ve görüşler, bildiriler çok yoğun bir biçimde kamuoyunun ilgisine sunulmakta ve bu durumda yasaya aykırılık görülmemektedir. Dolayısıyla derneğimizin de konusu ile ilgili olan alanda, eleştirir nitelikte bildiri yayımlaması gayet yasalır.

Görülüyor ki, yukarıda belirttiğimiz koşullar gerçekleşmemekte, ayrıca bu koşullar yönünden araştırma yapan gerekçeli bir karar bulunmamakta ve hatta karar dahi bulunmamakta, ortada yalnızca Emniyet Müdürlüğü'nün bir düşüncesine dayanan DERNEĞİN KAPATILMASI OLAYI var olmaktadır.

SONUÇ VE İSTEM: Anayasal düzenin siz bağımsız, namuslu ve tüm ulus adına cesur kararlar verecek yargıçlarca korunacağına inancımız sonsuzdur.

Dolayısıyla Anayasamızın 29.ncı maddesiyle bize tanınan anayasal hakkımızın ortadan kalkmasına meydan vermemeni ve anılan faaliyetten alakoyma kararının ortadan kaldırılmasına karar verilmesini saygı ile dileriz. 30.4.1976

Çanakkale Asliye Ceza mahkemesi, evrak üzerinde yaptığı inceleme sonucunda, valiliğin işleminin yasalara aykırı olduğuna, dernek çalışmalarının ve söz konusu bildirinin Anayasamızın güvencesi altında kurulmuş bulunan derneğin amacına uygun olduğuna, bu bakımdan TÜTED Çanakkale Şubesinin faaliyetten alıkonulma kararının kaldırılmasına, derneğin açılmasına ve faaliyetinin devamına karar verdi. Mahkemenin kararı aynen şöyle:

K A R A R

T.C.

ÇANAKKALE ASLİYE CEZA MAHKEMESİ

SAYI : 1976/18 Değişik İş
Ceza Hâkimi : Necati Öncül - 8226
Zabıt Kâtibi : Recep Köksal - 311

Tüm Teknik Elemanlar Derneği Çanakkale Şubesi yöneticilerinin (ÇİRKİN OYUNLAR) başlığı altında düzenleyip dağıttığı bildirinin işçileri işverene karşı kışkırtıcı nitelikte bulunduğu savı ile yapılan idari soruşturma üzerine, adı geçen derneğin 1630 sayılı yasanın 45. maddesine göre FAALİYETTEN ALIKONULMASINA dair 19/4/1976 gün ve Avliliğin sayısız kararı 22/4/1976 günlü yazıları ile Çanakkale C. Savcılığına tevdi edilip adı geçen savcılıkça yapılan soruşturma sonucunda (bildiri ve dernek uğraşlarında suç teşkil eden ve dava açılmasını gerektiren bir eylem görülmediğinden) 28/4/1976 gün ve 430-148 sayılı ile dava açılmasına yer olmadığına; faaliyetten alıkonulma işlemi hakkında gerekli kararın verilmesi için evrakın Çanakkale Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmesine dair verilen karar üzerine dosya okunup;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

TÜTED Çanakkale Şubesinin yayınladığı 13/4/1976 günlü (ÇİRKİN OYUNLAR) başlığını taşıyan bildiri özet olarak, Petkim işyerindeki yöneticilerle işçiler arasındaki anlaşmazlıklar ele alınmakta; 1975 yılının son aylarına kadar bu işyerinin bir uyum içinde çalıştığı halde yeni iktidarın değiştirdiği yöneticilerinin yasa dışı eylem ve davranışları ile tam bir uyumsuzluk düzeyine ulaştığı, işçilerin istediği sendikayı seçme özgürlüğü dahi ellerinden alındığı; veya kı-

sıtlandığı bunun Anayasa kurallarına aykırı olduğu belirtilmektedir.

TÜTED'in ana tüzüğünde ön gördüğü amaç; teknik elemanlar arasında birliği sağlamak, teknik elemanların haklarını yurt çıkarları doğrultusunda savunmak ve sorunları ile ilgili çalışmalar yapmak şeklinde tanımlanmıştır. Bu ilkeler ışığı altında bildirinin incelenmesinde, derneğin ana tüzüğüne ve amacına aykırı bir davranış olmadığı anlaşılmaktadır. Bildiri işçilerin sorunlarını ve onların nasıl düzeltileceğini duyurmada ve yine bildiri işverenle işçi arasında oluşan güncel olayları eleştirmek, anayasal hakları savunmak için kaleme alındığı ve bildirinin bu amaca yönelik olduğu görülmektedir.

Anayasal bir hakkı savunmak, kışkırtıcılık yapmak şeklinde yorumlanamaz.

Anayasanın 29. maddesine göre usulen kurulmuş bir derneğin amacına uygun olarak iş yerindeki yolsuzlukları topluma, işçilere yansıtmasında kamu düzenini veya genel ahlâkı bozan bir durum da söz konusu edilemez. Aksi takdirde bir amaca yönelik dernek kurmanın anlamı kalmaz.

1630 sayılı Dernekler Yasası ilke olarak bir derneğin kapatılmasını yargı organının kararına bırakmıştır. Yasanın 45/3. maddesinde "devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğünün, milli güvenliğinin, kamu düzeninin ve genel ahlâkın korunması bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dernek, federasyon ve konfederasyonların ilgili valiliğin gerekçeli kararı ile faaliyetten alıkonulabileceği" yazılı bulunmaktadır.

Köklü ve örnek tarihi gelişimi olan büyük Türk ulusunun ve onun kurduğu devletin gücü, ulusul ile bütünlüğünü, bir derneğin şu veya bu yoldaki basit bir bildirisiyle ilgili görmek bu gibi bildiri ve eylemlerden korkmak veya endişe etmek ulusul ve Türk devletinin büyük gücünü tanımamak olur.

Türk ulusunun kaderi ve bekâsi basit ve politik hesaplar çerçevesinde pamuk ipliğine bağlı değildir. Ve binnetice bu bildiriye dağıtan dernek ile bildiri niteliğinin devletin ve milletin yüksek çıkarlarıyla hiç bir ilişkisi de yoktur.

Kaldı ki idareye yetki veren fıkrada dernek faaliyetinin vali tarafından alıkonulması kararı biçim yönünden geçerli değildir. Çünkü valinin gerekçeli bir kararı yoktur. Emniyet Müdürlüğü olayı Valiye yansıtması Vali de delilleri göstermeden ve kararı vermeden "OLUR" demiştir.

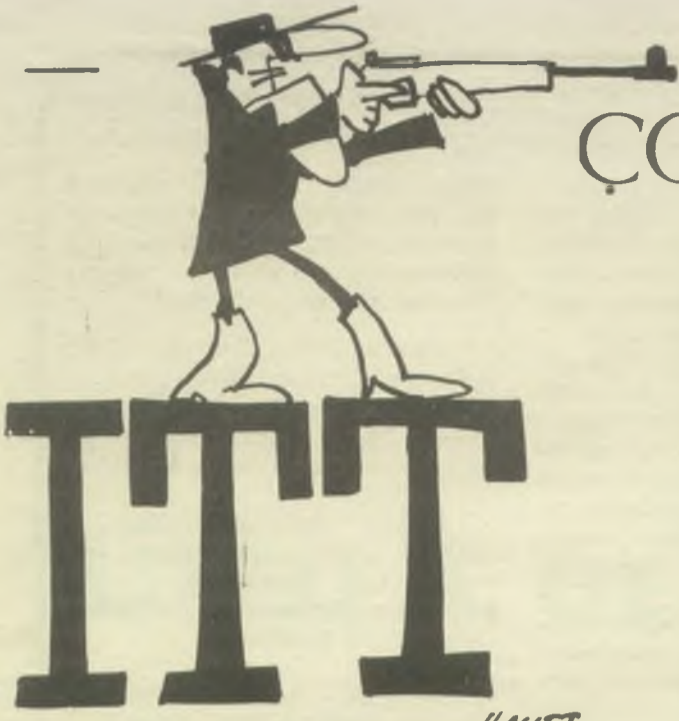
SONUÇ:

Bildirinin faaliyeti hakkında suç öğeleri oluşmadığından C. Savcılığınca takipsizlik kararı verilmesine; olayların incelenmesinde dernek ve onun dağıttığı bildirinin suç teşkil eden bir yanı görülmediğine ve valinin kararı gerek biçim, gerekse esas yönünden dayanan yasa maddesine aykırı görülmesine binaen 20/4/1976 gün ve sayısız TÜTED'in Çanakkale Şubesinin faaliyetten alıkonulma kararının KALDIRILMASINA; ve adı geçen derneğin açılmasına ve FAALİYETİNİN DEVAMINA; karar örneklerinin Dernek Başkanlığı ile onların vekillerine kalemce tebliğ edilmesine; ve bilâhare evrakın C. Savcılığına iadesine; 3/5/1976 tarihinde evrak üzerinde karar verildi. 3/5/1976

Kâtip - 311 Ceza Hâkimi - 8226
Recep Köksal Necati Öncül

Mahkeme kararından sonra bir açıklama yapan TÜTED Çanakkale Şubesi yöneticileri, "bu yasa dışı uygulamalar sırasında bizleri tüm güçleriyle destekleyen devrimci kesim, dayanışmanın güzel bir örneğini vermiştir" dedi ve mücadeleyi sürdürmekte kararlı olduklarını belirtti.

Bütün engellemelere, baskılara rağmen, TÜTED her geçen gün daha güçleniyor. Çalışan yığınlar örgütlü olmanın önemini her geçen gün daha çok anlıyorlar. Egemen güçler azgımlaştıkça, emekçilerin mücadelesi daha da hızlanmakta, her TÜTED üyesine daha fazla sorumluluk düşmektedir. Bu sorumluluğun ışığı altında güncel ve en acil görevimiz, anti-faşist ve antiemperyalist mücadeleye en geniş yığınların katılmasını sağlamak ve bu mücadeleye omuz vermektir.

ÇOKULUSLU BİR ŞİRKET: ITT

ITT yaşamına 1920'de Amerika'da Sosthenes ve Hernad Behn kardeşler küçük bir telekomünikasyon şirketi kurdukları zaman başladı. Sosthenes Behn, 1923'de şirketin İspanya'ya doğru uzanmasına karar verdiği zaman gelişip büyüdü. Şirket müdürlüğüne Al-ba dükünü, genel sekreterliğine ise diktatörün oğlunu, yani Miguel Primo de Rivera Y Orbeneja'yı getirdi. Bundan sonra müdürlük, savaşta Franko'nun bakanı olacak olan ve şimdi halen İspanya'da ITT'nin sözde temsilcisi olan General Barosso tarafından teminat altına alındı.

NAZİ İLİŞKİLERİ

ITT on yıl sonra Almanya'ya girdi. O günlerde Almanya'da Hitler için halk oylaması yapılıyordu. Behn, gelecekte nazi SS generali olacak olan banker Kurt Von Schroder'i şirketin Almanya alt kuruluşunu yönetmek üzere atadı ve 4 Ağustos 1933'de Hitler ile görüşen ilk Amerikan sanayicisi oldu. ITT'nin Almanya alt kuruluşu (Lorenz Şirketi) Focke Wulf'un hissesinin yüzde 28'ini ele geçirdi. Bu şirket İkinci Dünya Savaşında müttefik gemileri Atlantik Okyanusu dibine gönderen bombardıman uçaklarını yapan şirkettir. Hitler rejimi ile olan bu suç ortaklığı, Amerikan ordusunun bir albayı olan Sosthenes Behn'in Başkan Harry S. Truman tarafından liyakat madalyası ile ödüllendirilmesine ve Alington Mezarlığına gömülme ayrıcalığına sahip olmasına engel olmadı.

ITT'nin dünya halkını etkisi altına alma geleneği, bugün hâlâ devam etmektedir. ITT'nin bütün önemli alt kuruluşlarında bazı politikacıların ve askerlerin bulunması bu durumu ortaya koymaktadır. Şirket o kadar müthiş hızla gelişmiştir ki, gücü Birleşik Devletler hükümetini titretmekte ve Birleşmiş Milletler Örgütünü ürkütmektedir.

Alay edercesine "İnsanların ve Ulusların Hizmetinde" sloganını benimsemiş olan şirket, 1973'de Birleşmiş Milletler Örgütünde tartışma konusu oldu. Bunun nedeni şirketin ürünlerini dünyaya akıtması değil ABD'nin iç politikasına karışması idi.

DİPLOMATİK İLİŞKİLER

Kendi çokuluslu uğraşında ITT, her zaman sanayi diplomasisi ile ilgilenmiştir. Değişik hükümetlerle ilişkilerini kolaylaştırmak amacıyla 'değerli' danışmanlar istihdam etmektedir. Şirketin New-York Müdürleri Meclisinde, Dünya Bankası'nın sabık başkanı

Eugene Black ve CIA'nın eski başkanı John Mccone vardır. Washington'un eski büyükelçisi Lord Caccia İngiltere'deki adamlardır, ve tüm Avrupa'daki ekibi yerel politikacılar ve ileri gelenler oluştururlar. Bu durumda bu diplomatlara kendi ülkelerini mi, yoksa "bağımsız ITT devleti"ni mi temsil ettikleri sorulabilir.

Bu ustahlık merkezileşmesi boyunca ITT, kendisine uygun bir imajı ortaya koyabilir. Bu, merkezileşmiş yönetimin doğrudan sonucu dünya halklarına maddi zenginlikler ve istihdam sunan büyük bir şirket imajı olabilir. Veya kendi kendi ülkelerinin iç veya dış politikasına az veya hiç etkisi olmayan yerel yöneticilerle çalışan yüzlerce küçük firma imajı olabilir. Bu, ITT'nin yürütme şefi Harold Geneen'in ve onun alt kuruluş yöneticilerinden oluşan takımın felsefesidir. O kişiler, ayda bir Brüksel'de toplanarak bütün dünyaya yansıtacak kararlar alırlar.

Kendi şirketleri içindeki ürün çeşitliliği ITT'yi General Motors, Fords veya Du Pont gibi daha yeknesak ve izlenebilen endüstrilere oranla daha zor zaptırapıt altına alınabilir bir duruma getirmektedir.

ŞİLİ'DE ITT KARIŞTIRMASI

ITT ulusal sınırlarla kısıtlanmayan bir "bağımsız devlet"tir ve sadece 222bir Amerikalı hissedarına karşı sorumludur. Karanlık geçmişinde ikili ajan söylentileri, gizli dinlemeleri, Hitler ve Peron ile yakın ilişkileri ve son zamanlarda Şili'de Allende hükümetine karşı yapılan kanlı darbeye karışması olayları vardır. Bu şirket "Bütün İnsanlara ve Uluslara Hizmet" iddiasındadır, fakat madalyonun diğer yüzünde, bugünkü dünya bunalımı içinde yaşamını devam ettirmesini sağlayacak eylemlerin yayılmasına hükümetlerin engel teşkil ettiği inancı vardır.

ÖRGÜTLER MÜCADELE ETMELİDİR

Bu konuda, AUEW (Amalgamated Union of Engineering Workers)'in önünde izlenmesi gereken yollar şunlardır:

1. Çokuluslu şirketlerin ortaya çıkardığı sorunlarda uyanık olmak.

2. Bütün Avrupa'da çokulusluluk bağı içindeki fabrikalarda çalışanlar arasında daha geniş ilişki kurmak ve bu ilişkiyi genişletmek amacıyla Avrupalı sendika federasyonları ile ilişkileri geliştirmek.

AUEW, ITT gibi çokulusluların tehditlerine karşı üyelerini ancak bu yolla koruyabilir.

Ülkemizde teknik elemanların sendikal özgürlüklerini kazanma mücadelesi, çokuluslu şirketlere karşı mücadeleyi de kapsıyor. Bu bakımdan, İngiltere'de mühendislik hizmetleri alanında çalışan işçilerin sendikası 'Amalgamated Union of Engineering Workers (AUEW)'ın yayın organı Tass Journal'da, ITT ile ilgili olarak çıkan bu yazının çevirisini yayınlamakta yarar görüyoruz.

The International Telephone and Telegraph Company ITT (Uluslararası Telefon ve Telgraf şirketi) 230 bini Avrupa'da bulunan toplam 438 bin dolayında işçi çalıştıran, batı dünyasının onbirinci, Avrupa'nın ise en büyük şirkettir. Bu şirket niteliği ve büyüklüğü yüzünden bazı yorumcularca "bağımsız devlet" olarak gösterilmektedir. Bu şirket, 86 ülke sınırları içinde çalışır ve çok fazla sayıda sanayi kolunu kaplayan toplam 300 dolayında şirketi içerir. Standard Telephone and Cables, Abbey Life Insurance, Rimmel Cosmetics, Sheraton Hotels, Continental Bakeries ve Levitt House Builders bunlardan birkaçıdır.

KİTAP

MÜHENDİSLER, İDARİ PERSONEL VE TEKNİSYENLERİN ULUSLARARASI SENDİKAL KONFERANSI, 15 - 17 Nisan 1975, Torino, İtalya

TÜTED yayınları: 1
Ankara 1976, 84 Sayfa, 10.-TL,

elemanların yaşadığı ülkeler var. Ve bunların yanında henüz sendikalaşma hakkının bile elde edilemediği ülkeler bulunduğu gibi sırf derisinin rengi nedeniyle kendi ülkesinde mesleğini icra edemeyen teknik elemanların yaşadığı ülkeler de var. İçinde bulunduğumuz zaman kesitindeki bu farklı görünüm, sorunların çözüldüğü noktaya farklı uzaklıklarda oluş, dünya teknik elemanlarının birlikteliği, dayanışması için bir engel değil. UĞİCT (Fransız Mühendisler, İdari Personel ve Teknisyenler Birliği) Genel Sekreteri Rene Le Guen Konferans'ta, "Türkiye'de sendikal hakların özgürce kullanılması engellenmemelidir" derken bu dayanışmanın çarpıcı bir örneğini veriyordu.

Kitapta sırasıyla, İtalyan CGIL Federasyonu sekreteri Aldo Bonanci'nin açış konuşması, 'Hazırlık Raporu', 'Sonuç Bildirisi', 'Uluslararası Elbirliği Üzerine', 'Mühendislerin, İdari Personelin ve Teknisyenlerin Toplumun Dönüşümündeki Rolü', 'Ücretli Bulucuların Haklarıyla İlgili Tavsiye', 'Sürekliliği Eğitimi Üzerine Tavsiye' başlıklı çalışmalar yer alıyor. Ayrıca, kitabın sonunda konferansa katılan, çalışmaları destekleyen örgütlerin adları da verilmiş.

Konferans hazırlayan komitenin sunduğu 'Hazırlık Raporu', konferans çalışmalarının temelini oluşturuyor. Rapor, bilim ve teknolojinin gelişmesinin teknik elemanlar üzerindeki etkisini, bu kesimin toplumsal rolünü, emperyalist-kapitalist sistemin bunalımını ve çokuluslu şirketlerin çalışanlar üzerindeki zararlı etkilerini inceliyor, teknik elemanların çeşitli sorunlarına değiniyor.

'Sonuç Bildirisi', teknik elemanların genel sorunlarının yanısıra, çokuluslu şirketlere karşı mücadelenin gerekliliğini vurguluyor ve acil somut sorunlar için talepler sıralıyor.

'Mühendislerin, İdari Personelin ve Teknisyenlerin Toplumun Dönüşümündeki Rollerini' başlıklı ve konferans delegelerinin oybirliğiyle kabul ettiği çalışmada, üretimin uluslararası bir nitelik kazanmasının teknik elemanlarda nicel ve nitel bir değişim meydana

getirdiği anlatılıyor ve bu değişimin çalışanların sorunlarına ve örgütlenmelerine yansıyan yönleri inceleniyor. Çalışmada, teknik elemanların homojen bir yapısı olmadığı gibi, burjuvazi ya da işçi sınıfıyla özdeş bir yapısının da bulunmadığı, teknik elemanların işçi sınıfının yanında yer almak zorunda bir kesim olduğu belirtiliyor. Çalışmada, teknik elemanların kapitalist, sosyalist ve geri kalmış ülkelerdeki durumlarına ve toplumsal rollerine değiniliyor. Bilim ve teknolojiye gelişmelerin farklı toplumsal koşullardaki teknik elemanlara hangi biçimlerde yansıdığı araştırılıyor, ayrıca geri kalmış ülkelerde özellikle teknolojik bağımlılığın artmasının teknik elemanların sorunlarını ağırlaştırarak olduğu vurgulanıyor.

Kitapta yer alan, taleplerle ilgili bir bölümde, ortak sözleşme, istihdam, sürekli eğitim, nitelikleme ve sınıflama, ücretler, erkek ve kadın teknik elemanlar için meslek teminatı, emeklilik ve çalışma koşulları gibi konularda teknik elemanların taleplerinin neler olması gerektiği ele alınıyor ve genel ilkeler saptanıyor. Bu bölümde, teknik elemanların talepleri uğruna sürdürdükleri mücadelenin özgül biçimler almasına karşın, tüm çalışanların mücadelesinin bir parçası olduğu açıkça belirtiliyor.

Kitapta yer alan bütün çalışmalarda sürekli yenilenen bir ilke var; teknik elemanların sendikal mücadelesinin, işçi sınıfının ve genel olarak çalışanların mücadelesinin bir parçası olduğu. Bu ilke ile, teknik elemanların sendikalaşma mücadelesinde sendikalara ve teknik elemanlara düşen sorumluluklar daha belirgin olarak ortaya çıkıyor. Özellikle sendikal haklara sahip olan teknik elemanların işçi sendikalarında örgütlenmeleri konusunda, diğer ülkelerdeki sendikal deneylerden büyük ölçüde yararlanmamız gerekiyor.

Sendikal haklar mücadelemiz, tüm çalışanlarla birlikte, emperyalizme ve faşizme karşı mücadeleden ayrılmadan ve tüm ülkelerin çalışanlarının deneylerinden yararlanarak başarıya ulaşacaktır. TÜTED'in bu yayını, mücadeleye katkıda bulunacaktır kanısındayız.

Dünyanın çeşitli ülkelerindeki teknik elemanların sorunlarının birbirine özdeş olmadığını biliyoruz. Halklarının mutluluğu için çalışabilme olanağına kavuşmuş, halklarının mutluluğunu yaşayan teknik elemanların bulunduğu ülkeler var. Bu düzeyin gerisinde ama bu düzeye ulaşabilmenin ekonomik, siyasal, ideolojik mücadelesi içinde bu mücadelenin gerektirdiği biçimlerde örgütlenme hakkını elde etmiş teknik

TÜTED ANKARA ŞUBESİ 1. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU YAPILDI

● 364 üyenin başvurusu üzerine toplanan TÜTED Ankara Şubesi 1. Olağanüstü Genel Kurulu, 5 Haziran günü, Makina Mühendisleri Odası salonunda toplandı. Teknik elemanların örgütlenme sorunlarının tartışıldığı genel kurula, Ankara Şube Yönetim Kurulu da bir çalışma programı önerisi getirdi. Çeşitli eleştiriler ve görüşlerin belirtildiği genel kurulda yapılan seçimler sonunda, Yönetim Kurulu asil üyeliklerine; Ali Altınkanat, Namık Kemal Döleneken, Ali Kılıç, Metin Tavman ve Mahmut Nejat Sezgin; Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine, Ceylan Akın, Teoman Ata, Fuat Önür, Zeki Atalay ve Emin Gök seçildiler. Daha sonra görev bölümü yapan TÜTED Ankara Şubesi Yönetim Kurulu, Başkanlığa Ali Altınkanat'ı, Yazmanlığa Namık Kemal Döleneken'i getirdi.

TÜTED İZMİR ŞUBESİ VE 16 ÖRGÜT HAKKINDA DGM'DE DAVA AÇILDI

● Yayınladıkları bir ortak bildiri nedeniyle, İzmir'de içlerinden TÜTED İzmir Şubesinin de bulunduğu 16 örgüt hakkında Devlet Güvenlik Mahkemesinde, Ceza Kanununun 312. maddesine ve 1630 sayılı yasaya muhalefet iddiasıyla dava açıldı. İlk duruşması 30 Haziran günü yapılan davada, 79 örgüt yöneticisi hakkında 2 yıla kadar hapis cezası ve örgütlerin kapatılması isteniyor. TÜTED İzmir Şubesi yöneticileri hakkında meslek odalarıyla ortak yayınladıkları bir başka bildiriden dolayı Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı tarafından ayrı bir dava açıldı.

PETKİM'DE SENDİKAL BASKI

● Toplu sözleşme görüşmelerinin yaklaştığı bugünlerde, PETKİM'de sendikal baskılar artıyor. İşverenin istediği, Türk-İş'e bağlı Petrol İş Sendikasına girmekte direnenler işten atılıyor. Oysa,

PETKİM'de çalışanlar, DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasında örgütlenmiş durumdadır.

PETKİM'in merkez işyerinde çalışan 3 kişinin, Yarımca'da çalışan 7 kişinin, Çanakkale'de çalışan 2 kişinin işlerine, işverenin istediği sendikaya girmedikleri için son verildi. İşlerine son verilenlerin önemli bir bölümü teknik eleman.

Konuyu ele alan TÜTED Genel Merkezi, sendikalaşma olanağına sahip olan PETKİM'de çalışanların, bu olanağı özgürce kullanmalarını ve gerçek işçi sendikaları içinde örgütlenmelerini sağlamak için hertürlü girişimde bulunmaya kararlı olduğunu açıkladı.

İLLER BANKASI MÜDÜRLER KURULUNA FİKRİ KAYA SEÇİLDİ

● İller Bankasında çalışanlar, bankanın müdürler kuruluna temsilci olarak 1560 oyla Tek-Bank İş Sendikası Başkanı Fikri Kaya'yı seçtiler. Temsilci seçimi sırasında işveren çevrelerinin kendi adamlarını seçtirme çabaları bir sonuç vermedi. İller Bankası emekçileri, bütün oyunları boşa çıkardı.

Seçimlerden önce, TÜTED, TEK-BANK İŞ, ve TÜMDER bir ortak açıklama yayınlayarak, örgütlü mücadelenin en üst yönetim organına kadar uzatılması ve sürdürülebilmesi için Fikri Kaya'yı aktif bir biçimde destekleme konusunda güçbirliği yaptıklarını duyurdular.

SİVAS'TA BASKI VE KIYIM

● Sivas'ta teknik elemanlar üzerindeki baskı ve kıyımlar sürüyor, SİDEMAS (Sivas Demiryol Makina Sanayii) müessesesi müdürü makina mühendisi Haşim Koyuncu, vagonaj baş mühendisi Ahmet Gülerüz, yol atelyesi şube amiri yüksek tekniker Hamza Çağar, hiçbir gerekçe gösterilmeden merkeze atıldılar. TÜTED Sivas Şubesi yönetim kurulu üyesi İbrahim Atsak ve makina mühendisi Aslan Çopur'un, aynı fabrikadaki görevleri değiştirildi. Loko fabrikası teknik müdürü Süleyman Çanka, donatım fabrikası grup amiri Faik Ata, şube amiri yüksek tekniker Sabahattin Özgirgin ve donatım fabrikası şube amiri Halit Karabayır, pasif görevlere atıldılar. TMMOB işyeri temsilcisi Uğur Çalabverdi de, Hay-

darpaşa Liman işletmesinde bir göreve atandı. Teknik elemanlar arasında başlatılan bu baskı ve kıyımlar bütün memurlar üzerinde yaygınlaştırdı. bu arada müessese doktoru da Sarıkamış-Erzurum hat hekimliğine sürüldü.

Sivas'ta başka işyerlerinde de baskılar sürüyor. YSE'de sözleşmeli olarak çalışan Metin Çeken ve Samet Sarkış'ın sözleşmeleri yenilenmeyerek işlerine son verildi. Makina mühendisi Yusuf Karasu, Muş'a sürüldü. Karayollarında çalışan TÜTED geçmiş dönem yönetim kurulu üyesi Veli Tahmaz merkeze alındı.

İlerici ve yurtsever teknik elemanların halkımızın yanındaki mücadelesini baskılarla sindirmeye çalışan MC iktidarının bu çabaları, teknik elemanların örgütlenme düzeyi yükseldikçe gerileyecektir. Sivas'ta süregelen antidemokratik baskıları, ilerici kamuoyuna duyurur ve bütün ilericileri bu baskılar karşısında birleşmeye çağırırız.

TÜTED MERKEZ YÖNETİM KURULU GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI

● TÜTED 4. Dönem Merkez Yönetim Kurulu, görev bölümü yaparak Genel Başkanlığa, Aykut Göker'i getirdi. Haluk Orhun'un Genel Sekreterliğe, Hamit Mengüç'ün Genel Saymanlığa getirildiği yönetim kurulunda, Necdet Bulut, Günay Bolazar, Yiğit Sayılın ve Sami Gök üye olarak görev aldılar.

TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, 1960 yılında İTÜ Makina Fakültesini bitirdi. Mühendis ve Mimar odaları çevresinde sürdürülen ilerici harekette çeşitli görevler alan Göker, 1972 ve 1974 yıllarında Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. 1971 den bu yana TÜTED Ankara Şubesinde ve Genel Merkezde değişik görevler sürdüren Aykut Göker, halen Ankara'da Sümerbank Genel Müdürlüğü Kimya Proje Müdür Yardımcılığı görevini yürütüyor.

İSKENDERUN, ARTVİN, AFŞİN VE MAZIDAĞI ŞUBELERİ KURULDU

● TÜTED örgütlenme çalışmaları sürüyor. Teknik elemanlar yurdun her köşesinde TÜTED çatısı altında birleşiyorlar. Geç-

tiğimiz aylarda TÜTED örgütüne 4 yeni şube daha katıldı. Yeni kurulan İskenderun, Afşin, Artvin ve Mazıdağı şubelerinin kurucu yönetim kurulları şu üyelerden oluşuyor:

İSKENDERUN: Şerif Üçer (Makina Teknikeri), Adnan Güney (Metalurji Mühendisi), Turabi Demirci (Makina Mühendisi), Turgut Öztürk (Makina Teknikeri), Mehmet Altun (İnşaat Mühendisi)

AFŞİN: Asım Ünal (İnşaat Mühendisi), Zafer Özkömür (Makina Mühendisi), Halis Yılmaz (İnşaat Mühendisi), Selahattin Öner (Mimar), Ercan Cengiz (İnşaat Teknikeri)

ARTVİN: Osman Aydemir (İnşaat Mühendisi), Enver Er (İnşaat Teknikeri), Mehmet Balta (Orman Mühendisi), Ömer Ayık (İnşaat Mühendisi), Fahri Kaya (Elektrik Mühendisi)

MAZIDAĞI: Alaattin İnce (İnşaat Mühendisi), E. Aşur Düzgün (Makina Teknikeri), Mustafa Kocabaş (İnşaat Teknikeri), H.İrfan Gencer (Maden Mühendisi), Orhan Yücesan (Jeoloji Mühendisi)

KITA HİZMETİNDE GEÇEN YILLA İÇİN FİİLİ HİZMET ZAMMI ALINIYOR

● Kamu kesiminde çalışanlar için, yedeksubaylık hizmeti sırasında kıtada geçen her yıl karşılığında 3 ay fiili hizmet zammı alınıyor ve bu süre emekliliğe esas olacak süreye ekleniyor. Bu işlemin yapılması için, aşağıda örneğini verdiğimiz dilekçenin ilgili kuvvet komutanlığına gönderilmesi, dilekçeye karşılık alınacak belgenin çalışılan kuruma ve Emekli Sandığına iletilmesi gerekiyor.

DİLEKÇE ÖRNEĞİ:

..... Kuvvetleri Kamutanlığına

Ankara

..... ci dönemde ..... Yedek Subay Okulunda 6 aylık yedek subay öğrencilik devresinden sonra, ... Komutanlığı emrine atanarak 1.5 yıllık kıt'a hizmetimi yaptım.

1.5 yıllık bu kıt'a hizmetimin karşılığında tanınmış olan 4.5 aylık fiili hizmet zammının sicil memuriyetimdeki hizmetime eklenmesi için gerekli bir belgenin gönderilmesine müsaadelerinizi saygı ile arz ederim. (tarih)

**buhar ve kaynar su üretim
klima, havalandırma, soğutma
su şartlandırma tesislerinin
proje, imalat ve montajı için
hizmetinizdeyiz.**

pemaan
SANAYİ KOLL. ŞTİ.

MAKİNA YÜKSEK MÜHENDİSİ
ERTAN GÜRKAN

merkezi cad. 2/2 yakaşlı ANKARA tel: 18192

ADI, SOYADI .....

ADRES .....

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni
TÜTED adına AYKUT GÖKER
HABERLEŞME ADRESİ: Mithatpaşa cad.
28/24 Kızılay/ ANKARA Tel: 25 43 05
TÜTED HABERLER' de yayımlanan yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir
Dizgi-Montaj: ÇİĞ yayıncılık ltd. 17 79 19
Baskı: DAILY NEWS Web Ofset Tesisleri
ANKARA 18 82 88 Fiyatı: 100 Kuruş

**İTHALAT İHRACAT ve TİM
DÖVİZ İŞLEMLERİNİZ İÇİN**

**TURKİYE
VAKIFLAR
BANKASI**